

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Vincentii Brvni, Societatis Iesv, Meditationes, De
Præcipvis Mysteriis Vitæ & Passionis D. N. Iesv Christi**

Cum Veteris Testamenti Figuris, & Prophetijs, varijsque Documentis ex
quoque Euangelio depromptis, Nunc ex Italico in Latinum translata

Bruno, Vincenzo

Coloniae Agr., 1599

VD16 ZV 2606

29. De Oratione Dominica.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59868](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-59868)

494 MEDITAT. DE VITA
riamur nos esse humiles, mites, misericordes
& pacificos, si quando vel verbum aliquod
nobis sine causa obijcitur, vel minima contume-
liosa afficimur, mox conuolamus ad arma, &
nulla ratione eã volumus inultam relinquere.

DE ORATIO-
NE DOMI-
NICA.

MEDITATIO XXIX.
EVANGELIUM.

*Luc. xi.
Matt. 6.*

Um esset IESVS in quo-
dam loco orans, vt cessa-
uit, dixit vnus ex disci-
pulis eius ad eum. Do-
mine doce nos orare, si-
cut docuit & Ioãnes di-
scipulos suos. Et ait illis. Orantes no-
lite multum loqui sicut Ethnici faci-
unt, putant enim, quod in multilo-
quio exaudiãtur. Nolite ergo assimi-
lari

CH
ari eis. S
opus fit v
Sic ergo
qui es in
tũ. Aduer
luntas tu
Panem no
bis hodie
fra, sicut
ribus nos
tationem
nim dimi
eorum, d
celestis d
dimiseri
ster dimi

M
li
summa le
tam men

P
A
ingredi ne

ari eis. Scit enim pater vester, quid opus sit vobis antequam petatis eum. Sic ergo vos orabitur. Pater noster qui es in caelis. Sanctificetur nomen tuum. Adueniat regnum tuum. Fiat voluntas tua, sicut in caelo, & in terra. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie, & dimitte nobis debita nostra, sicut & nos dimittimus debitoribus nostris. Et ne nos inducas in temptationem. Sed libera nos a malo. Si enim dimiseritis hominibus peccata eorum, dimittet & vobis pater vester caelestis delicta vestra. Si autem non dimiseritis hominibus: nec pater vester dimittet vobis peccata vestra.

FIGURA.

MOYSES iussu Dei docuit filios Israel canticum, in quo summa legis continebatur, ut facilius eam memoria retinerent. *Deut. 32*

PROPHETIAE.

1. **A**MODO voca me, Pater meus. *Hier. 3.*
  2. Patrem vocabis me, & post me *Ibid.*
- ingredi non cessabis.

CON-

CONSIDERATIONES.

Punct. 1.

CONSIDERA, quàm excellens sit oratio Dominica, quotq; nominibus superet & excedat alias omnes; ac primò quidem ratione auctoritatis Magistri, qui eam docuit. Secundò ratione breuitatis. Tertiò ob perfectionem & sufficientiam eorum quæ in illa postulantur. Quartò ob mirabilem ordinem. Quintò, ob singularem eius efficaciam. Sextò, ratione necessitatis. Postremò ob copiam & magnitudinem mysteriorum, quæ in illa continentur. Quantum ad auctorem attinet, considera, quomodo non sit composita aut dictata ab homine, nec ab Angelo, sed à cælesti Magistro Christo Domino nostro, æterni Patris Verbo, sapientia increata, & infallibili veritate; qui causa nostra factus homo, dum suum Euangelium prædicaret, & hominibus arcana Patris sui cælestis patefaceret, dignatus est nobis hanc quoq; mysterijs plenissimâ orationem tradere, vt per illam beatitudinem consequi possemus, si modo nõ oris tantum officio, sed etiam vitæ sanctæ conuersatione præstemus, quæ sanctis his verbis continguntur.

2. VO.

VITA
NES.

CHRISTI. PARS. I. 497

t. VOLVIT Dominus eam esse
verbis breuem, sed multis & magnis
mysterijs redundātem, vt facile à quo-
us addisceretur, & melius memoria
retineretur, atq; etiam vt frequenter si-
ne fastidio à fidelibus recitaretur, & de-
votione vt intelligeremus, vim orationis
non consistere in multis verbis, & lon-
go cū Deo colloquio: sed in magna
mentis deuotione, in singulari spiritus
seruore, & multo cordis desiderio & af-
fectu.

Si consideres huius orationis per-
fectionem, videbis quanta sapientia sit
instructa, quodque eiusmodi doctrina
non potuerit nisi ex ore altissimi profi-
cisci: eò quod contineat, quicquid ho-
mo potest & debet à Deo petere ad glo-
riam ipsius, & ad commoditatem no-
stram. Vnde hæc admirabilis oratio
non solum est quasi omnium aliarum
breuiarium, nam in ea, quicquid per
illas postulari vel desiderari potest,
breuiter comprehenditur, sed etiam
est totius Euangelij compendium: nam
requis quæ in hac oratione postulantur,
doceri quoq; potest Christianus, quid
credere, sperare, & amare, ac denique
quicquid facere & fugere ad consequē-
tiam æternam salutē debeat: imò com-
ple-

2. VO

mysterium Sanctiss. Sacramenti altaris, nempe panis ille supersubstantialis, quem Dominus in hac oratione vult à vobis quotidie ad conuersandam vitam gratiæ postulari. Quintum mysterium est passionis & mortis Christi redemptoris nostri, cuius virtute & merito, vti in hac oratione petitur, remissa sunt peccata, & perfecte liberati sumus ab omnibus huius & alterius vitæ malis. Postremò continet mysterium futuræ beatitudinis, quam speramus nos consecuturos, quando (sicut in hac oratione petitur) adueniet regnum Dei, hoc est, quando Dominus regnabit in nobis, & nos cum illo in caelo regnabimus in æternum.

P A T E R   N O S T E R.

VERBVM verè suaue, & inestimabili consolatione & deuotione refertum. O Deus meus, quis ausus fuisset te vocare Patrem, nisi vnigenitus filius tuus fecisset nobis potestatem? O quàm singulare priuilegium, quàm magnæ fiduciæ argumentum est, quod homo miser & mortalis audeat suum creatorem & DEVM appellare Patrem. Nusquam legimus DEVM
id

amenti alta-
substantialis,
atione vult a
sandam vi-
tum myste-
s Christi re-
tute & me-
tutur, remissa
erati sumus
us vita ma-
sterium su-
eramus nos
in hac ora-
gnum Dei,
egnabit in
silo regna-

P. R.

ineffima-
otione re-
s autus su-
nigenitus
teltatem?
m, quam
tum est,
lis audeat
appellare
DEVM
id

id mandasse filijs Israhel, vt se vocarent
Patrem, sed bene mandauit, vt voca-
rent Dominum exercituum. Nec sanè
alium se erga illos ostendebat, quam
Dominum seuerum, tanquam seruos
eos gubernando legibus duris & in
virga ferrea. Sed postquam sanguine
I E S V C H R I S T I facti sumus *Rom. 8.*
cuius filij, *misit Deus Spiritum filij sui in cor-*
Gal. 4.
da nostra clamantem Abba pater. Quo ver-
bo Patris, in corde yriusque patris ac-
cenditur ingens amoris & charitatis
flamma. Quæ eam res gratior vel a-
mabilior potest esse filijs, quam me-
moriam Patris, & quid suauius esse po-
test, quid emollire magis potest pater-
na viscera D E I nostri, quam quan-
do à suis dilectis filijs audit se vocari
Patrem? Patres carnales summo amo-
re solent prosequi suos filios: quan-
to ergo amore cælestis Pater, qui nos
creauit, qui sanguine vnigeniti filij
sui redemit, qui eodem pretioso san-
guine & diuinissima carne quasi pro-
prio lacte, instar amantissimæ ma-
tris nos quotidie pascit & nutrit, suos
filios prosequeretur? Magna profectò
inter homines est vis paterni amoris,
sed nullo modo exprimi potest vis
diuinæ paternitatis, nam D E V S
NOB.

à Deo obtinentur gratiæ illæ, quæ in nomine filij petuntur, vt ipse asserit, *Quicquid, inquit, petieritis patrem in nomine meo dabit vobis*, quomodo non erit efficacior illa oratio, qua non solum in nomine filij aliquid precamur, sed etiam ipsis filij verbis? imò quibus ipse frater noster factus, orat patrem, & simul petit nobiscum.

6. QVOD ad necessitatem attinet, tam homini necessaria oratio est, quàm necessaria sunt omnia petentia ad eius salutem: hæc enim Deus nemini impartiri voluit, nisi per orationem, Et certè quomodo homo miser in hoc exilio degens, inter tot hostium tentationes, intra tanta salutis pericula, inter tot peccandi occasiones se tueri posset sine armis orationis? Quare & Saluator noster, qui nos condidit, & nostras necessitates optimè exploratas habet, toties ad eam nos hortatur dicens. *Oportet semper orare, & nunquam deficere.* Et alibi. *Vigilate omni tempore orantes.* Et vt ad orandum induceret, confirmat nos certo accepturos quicquid petiuerimus dicens. *Petite & accipietis, querite & inuenietis, pulsate & aperietur vobis.* Itaque si recipere non possumus dona, gratias, aliaque auxilia ad salu-

Luc. 18.

Luc. 21.

Matt. 7.

em necessaria nisi quæramus, & per
orationem petamus, sequitur hanc o-
rationem, quæ continet omnium alia-
rum petitiones, quamq; ipse DEVS nos
docuit, vt à se peteremus omnia nobis
necessaria, omnibus alijs esse quoad
necessitatem, anteferendam.

7. DENIQUE in hac sacra oratione,
continentur omnia præcipua fidei no-
stra mysteria & sacramenta. Nam pri-
mò in verbo PATER, comprehendit-
ur profundissimū mysterium S. Trini-
tatis: nam cū Pater esse nō possit abs-
que filio, confitemur Deum esse Pa-
trem per naturam sui vnigeniti filij,
qui ex eius substantia ab æterno geni-
tus est, & quoniam idem Pater Filium
vnicum infinite amauit, produxit cum
eo Spiritum sanctum. Secunda, eodem
verbo profitemur creationem, ratione
cuius, non solum quia nobis commu-
nicauit esse & vitam, sed etiam imagi-
nem & similitudinem suam, dignatus
est fieri & appellari Pater noster. Ter-
tiò vocando eundem Patrem nostrum,
confitemur vnigeniti filij sui incarna-
tionem, per quam assumptā carne no-
stra singulari beneficio omnes facti
sumus filij adoptiui æterni sui Patris.
Quartò, in hac oratione continetur
my-

plectitur in se totam perfectionem & plenitudinem legis, quæ, ut docet Saluator, consistit in duobus caritatis præceptis, de diligendo Deo scilicet, & proximo. Quorum primum adimplemus in prima parte orationis, cum Deum vocamus Patrem nostrum, & sanctificationem nominis & gloriam regni sui, & ut ab omnibus eius voluntas perficiatur, exoptamus. Deinde caritas erga proximum demonstratur in secunda parte, in qua non modo protestamur nos condonare debitoribus nostris, sed etiam equè pro nobis, ac pro omnibus proximis nostris petimus bona spiritualia & corporalia, ac liberationem ab omnibus malis. O quantum discrimen est inter hanc orationem, & canticum Moysis filijs Israel mandato Dei præscriptum. utrumque quidem est legis compendium, sed ratione dissimili. ut enim lex Moysis erat timoris & imperfecta, sic canticum illud non aliud contineret, quam minas, & promissiones terrenas: sed hæc nostra oratio, conuenienter legi nouæ à Christo de cælo allatæ, plena est amoris & promissionum cælestium.

4. EXCELLENTIAM huius orationis quoque declarat, mirabilis eius ordo & dispositio, à sapientissimo illo

Deu. 31.

Rom. 8.

Magistro inuenta. Primò enim lo-
 co præmittit proœmium, tñ partes suo
 ordine reliquas. In proœmio vel exor-
 tio, verbis suauissimis beneuolentiam
 Dei consiliaudam docet, vt facilius ab
 eo postulata impetremus: vocamus e-
 um eum Patrem nostrum, & sancto
 eius nomini benedicimus. Deindè
 in alia parte indicat, à Deo primum
 petendas esse res spectantes ad eius
 gloriam, secundum doctrinam alibi
 ab eo traditam. *Primum querite regnum* Matt. 6.
Dei, & iustitiam eius. Secundò verò, quæ
 pertinent ad nostrum commodum, &
 inter eas prius æternas, posterius tem-
 porales, prius donationem bonorum,
 posterius depulsionem malorum, eaq;
 tam animæ quam corporis, tam huius,
 quam alterius vitæ.

CONSIDERA magnam hu-
 ius orationis efficaciam, quæ enim res
 plus permouere possunt cor cælestis
 Patris, quam verba vnigeniti Filij sui?
 Et quis melius potuit cognoscere na-
 turam Patris, aut quæ oratio maiorem
 vim haberet ad prouocandam eius er-
 ga nos misericordiã, quã illius, qui ab
 ipso Patre constitutus fuit mediator
 noster & aduocatus? Et si ita efficaciter
 à Deo

1. Tim. 2.

1. Ioan. 2.

non tantum vehementer amat tanquam Pater, sed etiam tenerè, tanquam mater: imò plus quàm mater; sicut ipse DEVS significauit his verbis. *Nunquid potest mulier obliuisci infantem suum, ut non misereatur filio uteri sui: & si illa obliuifuerit, ego tamen non obliuiscar tui.* Præterea his verbis in nobis excitatur magna confidentia impetrandi à Deo, quicquid petiuerimus. Quid enim nunc non dabit hic bonus Pater, qui dedit, ut essemus ipsius filij? imò, si ut essemus filij, magnum illud donum nobis dedit, nempe, æternum & vnicum suum filium, certè obligauit se etiam ad dandum simul omnia, quæ ab eo petemus, & nobis fuerint necessaria. Quid verò non nobis dedit? & quid habes o homo, vel vnquam habuisti, donorum, gratiarum beneficiorumque, quod manu huius dulcissimi & amantissimi Patris non accepisti? Est ergo Deus verè Pater, & non solum Pater nomine, sed etiam re & factis. Vnde non modo voluit à nobis appellari Pater, sed perfectè omnia officia optimi & amabilissimi patris erga nos compleuit. Denique non solum vocula Patris docuit nos, quid sperare ab eo debeamus, & expectare, sed quid vicissim nos ipsi præstare.

Esa. 49.

1. Cor. 4.

CHR
 teneamu
 non ver
 quitur,
 am, sed
 amus no
 ego amare
 trem, ha
 rem tue
 ruire illi,
 timore,
 det, debe
 re exequ
 debemus i
 miserico
 oltram co
 us necess
 atos nos
 uatere,
 mendo or
 le cruce
 gloriam,
 vel permi
 N
 CON
 Clem
 filij Dei n
 tis est De
 sed vult v
 rum. C

ammat tanquam
 inquam ma-
 r; sicut ipse
 bis. Nunquid
 suū, ut non
 illa obliuifue-
 u. Præterea
 ut magna
 Deo, quic-
 im nūc non
 dedit, ut ef-
 esse mus fi-
 obis dedit,
 m suum fi-
 am ad dan-
 o petemus,
 Quid verò
 abes o ho-
 donorum,
 quod ma-
 tissimi Pa-
 Deus verè
 mine, sed
 modo vo-
 sed perfe-
 amabilissi-
 t. Denique
 ocuit nos,
 s, & expe-
 pli præsta-
 re te-

teneamur. Si enim ille noster Pater
 non verbis solum, sed etiam factis,
 quitur, quod nos non nomine tan-
 um, sed etiam opere demonstrare de-
 beamus nos esse eius filios. Debeamus
 ergo amare & venerari illum tanquam
 patrem, habere zelum, eoque eius ho-
 norem tueri tanquam Patris, debemus
 seruire illi, ut Patri, pura intentione, nõ
 timore, sed amore, ut boni filij Patri
 debemus obedire ut Patri, prom-
 te exequendo, quicquid mandauerit;
 debemus in eum, tanquam in verum
 misericordem Patrem omnem spem
 nostram conijcere, & ad eum in omni-
 bus necessitatibus confugere: denique
 nos paternis eius manibus com-
 mittere, æquo animo & libenti susci-
 pendo omnes afflictiones, tentationes
 & cruces, quas nobis ad sui nominis
 gloriam, nostramq; salutem immittit
 vel permittit.

N O S T E R.

CONSIDERA anima mea, qua *1. Ioan. 3.*
Quem caritatem dedit nobis Pater, ut
filij Dei nominemur, & simus. Non sa-
 tus est Deo, ut eum appellemus Patrem
 sed vult ut etiam appellemus Patrē no-
 strum. Quæ verò maior gloria, maior
 Y ho-

honor & misericordia excellentior esse potest, quam hæc? Desiderasti dulcissime Domine, ex nimio amore, quo ex sola bonitate tua erga homines flagrasti, nos exaltare, tibi que vnire, quantum fieri potuit; sed quia fieri non potuit, vt per naturam plures vno filios haberes, nos secundo loco collocasti, & fecisti filios per gratiam, angelorum fratres, & Vnigeniti filij tui coheredes; sic vt in posterum, non solum in persona nostra, angelorum que, sed etiam in persona æterni tui filij, & maioris fratris nostri possimus fidenter te compellare Patrem Nostrum, imò vt preces nostræ facilius exaudirentur, voluisti & tuum Sanctum spiritum inspirantem cordibus nostris dulcissimum nomen Patris, simul precari nobiscum, & per nos gemitibus inenarrabilibus. O admiranda Dei bonitas, o diuinæ caritatis largitas, quomodo compensabimus Domine tanta beneficia? quibus verbis extollemus hanc tuam misericordiam? Quid tu Domine poteris amplius facere? vel quid amplius nos poteramus desiderare? quam te habere in Patrem, filium tuum in fratrem, & Spiritum sanctum in aduocatum? Confide nunc peccator,

Rom. 8.

Ibid.

CH
tor, qui
apud iud
cordiæ; n
tuz ex
tis; nam
ter Patre
dementi
si ergo D
omniun
que, vt c
& sicut r
tenemu
ut boni
da, NO
alios tan
norare i
nia bon
procura
dulcissi
mū & si
nos dic
Voluisti
& prec
amicis
lij & in
cit ori
& plu
dauit
remu

tor, qui de peccatis dolens, desideras
 apud iudicem locum inuenire miseri-
 cordiæ; ne despera, etiam si iniquitates
 tuæ excederēt numerum arenarū ma-
 ris; nam omne iudicium de te, tantū in-
 ter Patrem, fratrem, & aduocarum tuū
 clementissimum instituetur. QVOD
 si ergo DEVS est pater noster, hoc est,
 omnium fidelium, consequitur quo-
 que, vt omnes inter nos simus fratres;
 & sicut ratione primæ vocis PATER,
 tenemur amare & reuereri DEVM, sic-
 ut boni filij Patrem; sic ratione secun-
 dæ, NOSTER, tenemur amare omnes
 alios tanquam fratres, ac proinde & ho-
 norare illos, ac optare & procurare om-
 nia bona, quæ nobis optaremus esse
 procurata. Non voluisti, Domine
 dulcissime amore nostrum esse solita-
 riū & singularē, & idcirco non docuisti
 nos dicere Pater mi, sed Pater noster.
 Voluisti nos caritate amplecti omnes
 & precari pro omnibus, bonis & malis,
 amicis & inimicis, vt essemus veri fi-
 lij & imitatores patris cælestis, qui fa-
 cit oriri Solem super bonos & malos,
 & pluit super iustos & iniustos: man-
 dauit quoq; Dominus, ne vllum voca-
 remus Patrem aut Magistrum in terra,

Matt. 5.

ne cor nostrū defigeremus in vlla creatura, quia ipse solus volebat esse Pater noster, Magister, & omnia. Et certè, què admodum in alium finem creati non sumus, nec sumus verè nostri, aut alterius, sed tantum Dei, sic nulla res alia verè dici potest nostra, nisi solus Deus. Nam vitam, diuitias, honores, parentes, omniaque huius mundi bona, etiam nolimus, perdere tamen possumus, & debemus: at Deum nostrum perdere nō possumus, nisi velimus, sed nec ille deseret nos, nisi eum abigamus. O magna foelicitas, o diuitiæ inæstimabiles hominis Christiani; o filij hominum, vt quid tanta anxietate accumulatis terrenas opes, quādo tantum thesaurum habetis in cælo, Deum scilicet ipsum, qui se voluit facere vestrum, dare se vobis Patrem, & simul vos scribere omnium bonorum, & deliciarum paradisi hæredes?

QVI ES IN COELIS.

TRIA verba sunt in huius orationis exordio: Primò, verbo, Pater, confortatur cor nostrum in amore Dei considerando quomodo ille sit Pater; Secundò, verbo, Noster, confortatur

DE VITA
in vlla crea-
bat esse Pater
Et certè, què
em creati non
ostri, aut alte-
nulla res alia
si solus Deus.
nores, pare-
di bona, essi
possumus, &
trum perdere
sed nec ille
mus. O ma-
æstimabiles
i hominum,
umulatis ter-
thesaurum
licet ipsum,
dare se vo-
scribere om-
um paradisi

DELIS.
ius oratio-
erbo, Pater,
amore Dei
e sit Pater,
onfortatur
in

CHRISTI. PARS I. 509

in caritate erga proximum, conside-
tando nos omnes esse fratres, & habe-
re vnum communem Patrem. Tertiò
verò, repletur cor cælestibus desiderijs,
considerando, ibi in cælo esse Patrem
nostrum, quem precamur, ibi quoque
esse vera bona, & hereditatem nostram
quam expectamus. Vbi considera,
Deum non tantum esse in cælis, de eo
enim scriptum est, *quod impleat calum*
& terram, & quod cali calorum eum
capere non possunt. Dicitur autem esse
in cælis, primo, quia in eorum magni-
tudine & firmitate, sicut & in admi-
bili ordine, motu & influxu cælestium
corporum relucet & apparet, imprimis
diuina potentia, sapientia, & bonitas
infinita, Secundò est in cælis; quia in il-
la mundi regione singulariter spiriti-
bus beatorum communicat seipsum,
suamq; felicitatem, & omnes gloriæ
diuine thesauros. Habet quoq; Pater
alios cælos magis spirituales, in quibus
magna voluptate habitat, vt sunt pu-
rissimi illi Spiritus angelorum, animæ
beatorum, atque etiam mentes homi-
num iustorum in hac vita, in quibus,
tanquã in sacro templo habitat per gra-
tiam, vt ipse dicit his verbis. *Ad eum*
ueniemus, & mansionem apud eum facie-

Hiere. 23.

3. Reg. 8.

Ioan. 14.

Y 3 m. u.

mus. Anima enim iusti, vt scriptum est

Sap. 7.

1. Cor. 36.

Dei. Iusti quoque assimilantur caelo, quia tantum distant à peccatoribus, quantum caelum à terra: & sicut caeli sunt corpora sublimia & luminosa, sic iusti sunt longè remoti à rebus terrenis, & vicini caelestibus, suisque bonis operibus, & virtutum exemplis, resplendent, vt loquitur Apostolus, tanquam caelestia luminaria in mundo. **I**A M

Ch. 2.

quæ dignitas maior, quæ gloria præstantior potest esse nobis, quàm pro Patre habere Dominum caeli & regem paradisi? O quanta consolatione perfunditur anima, quantum robur sentit, dum considerat se habere Patrem in caelo. O quoties inter medios temptationum & tribulationum huius periculosi sæculi conflictus, sublati, vnà cum sancto Propheta, oculis ad eum qui habitat in caelis. Ecce, ait, sicut oculus ancillæ in manibus Dominae suæ,

Psal. 122.

ita oculi mei ad te caelestem Patrem, donec mihi indigno filio tuo facias mi

Psal. 29.

Psal. 41.

sericordiã. *Quando conscindes saccum meum, & circumdabis me lacinis? Quando veniam & apparebo ante facie Dei? Quis mihi dabit pennas sicut columbae, imò aquilæ, vt deserta humilitate*

scr.

VITA

scriptum est
lum viuum
antur celo,
ccatoribus,
& sicut cæli
minosa, sic
ebus terre
isque bonis
plis, respicē-
s, tanquam
do. I A M
gloria præ-
quàm pro
li & regem
atione per-
robatur sen-
re Patrem
dios tenta-
uius peri-
blatis, vna
is ad eum
sicut occu-
minæ suæ,
Patrem,
facias mi-
es faccum,
Quant
facte Dei
at colum-
umilitate
ser-

CHRISTI. PARS I. 511

terra huius aduolem ad te pater in cæ-
sublimia?

Sanctificetur nomen tuum.

QVONIAM Dominus tanto be-
neficio nos affecit, vt adoptarit in
suos filios, valdè conueniens est, vt ve-
lut filij in tam beneuolum patrem, gra-
ti, ante omnia optemus & procure-
mus, quicquid in honorem & gloriam
eius cedit, & sanctæ eius voluntati est
consentaneum. Vbi considera, quo-
modo nomen Dei in se semper fuerit
sanctum, laudabile & gloriolum in sæ-
cula: quare & in cælis ab angelis, bea-
torumque reliquorum spiritibus con-
tinenter sanctificatur, & glorificatur:
in terra quoque omnes creaturæ ope-
ratione sua non aliud agunt quàm De-
um laudare, & eius prouidentiam præ-
dicare, potentiam & bonitatem: nec
in terra solum, verum etiam in inferni
partibus sanctum & tremendum est
nomen Domini: aliud enim non præ-
dicant dæmones, & animæ damna-
torum suis quæ perferunt supplicijs,
quàm laudes diuine iustitiæ: Quamuis
ex omnibus iam dictis creaturis homo
imprimis obligatus est ad cælebrandū

Y 4 & san-

& sanctificandum tuum sanctum nomen : cum enim in se solo à te receperit omnium rerum creaturarum perfectiones, qua de causa & dicitur *in quibus* *mu* paruus mundus, & qualibet eorum obligata sit ad te sanctificandum pro sua portione, quam à tua bonitate accepit, quantum obligatus erit homo qui non unam aliquam partem perfectionis, sed omnes accepit, & cuius causa omnia condidisti, quæ in toto hoc uniuerso reperiuntur?

Leu. 19.

PRIMA igitur petitio nostra est, vt sancto nomine tuo, & vnigeniti filij tui IESV CHRISTI, sicut in se sanctum est, ita eodem nos creaturas tuas velis sanctificare, vt simus sancti & iusti in conspectu tuo, vt nos hortatus es per Prophetam. *Sancti estote, quoniam ego Sanctus sum.* Secundo, vt nomen tuum sanctè in nobis conseruetur, & simus veri & perfecti Christiani hoc sancto nomine digni. Tertio, vt nomen tuum sanctè à nobis inuocetur, vt mereamur in nostris necessitatibus à te exaudiri, & ipso sancto nomine saluari. Quarto, vt nomen tuum à nobis perpetuis laudibus sanctificetur, quærendo in omnibus & supra omnia tuam gloriam, tibi que soli pro
om-

E VITA
sanctum no-
lo à te recepe-
tarum perfe-
citur *imponit*
e quaelibet ca-
ctificandum
a tua bonitate
us erit homo
artem perfe-
, & cuius cau-
e in toto hoc
o nostra est,
vnigeniti fi-
T I, sicut in
os creaturas
imus sancti
t nos horra-
ti *estote, quo*
undo, vt no-
is conserue-
ri Christiani
Tertio, vt
bis inuoc-
is necessita-
sancto no-
men tuum
sanctifice-
& supra o-
ue soli pro
om-

CHRISTI. PARS I. 513

omnibus bonis in anima & corpore: re-
ceptis debitas gratias agendo. Quinto,
vrum sanctum nomen à nobis sem-
per, omni deuotione & reuerentia no-
minetur. Et deniq; sicut in cælis à bea-
tis illis spiritibus perfectè sanctificatur,
sic etiam in terra ab omnibus homini-
bus ore, & opere semper collaudetur,
colatur & glorificetur. Sed heu anima
mea, cum tantopere obstricta sis ad ho-
norandum, colendum & amandum
Deum, tu tamen hucusque in eum ex-
stitisti ingrata operam quidem dedisti
vrum nomen cognosceretur & cele-
braretur apud homines in terra; sed ho-
noris tui Creatoris nullam rationem
habuisti, à quo tantis beneficijs ornata
fuit. Ille ornauit te, & honorauit suo
sancto nomine, effecitque, vt vocareris
Christiana, & fide, & bonis operibus,
secundum eius diuinam legem viuens
collaudares & sanctificares eius nomē:
Verum tu velut ingrata & tanto nomi-
ne indigna, potius illud maledixisti, &
dehonestasti, instituendo vitam cum
lege & Euangelio Christi
repugnantem.

T 5 Ad-

Adueniat regnum tuum.

MA GNA profectò res regnū Dei, magnum bonum, magnus thesaurus, magna fœlicitas: vnde Christus Saluator noster, qui tam tenerè nos amat, & bonum nostrum tantoperè desiderat, toties per seruos suos, & denique etiam per se ipse offerre voluit, & ad hoc beatum regnum inuitare. Vnde mox atq; fuit natus, à Magis voluit vocari Rex: voluit hinc præcursores suū prædicationem inchoare, sicut & ipse inde inchoauit, dicens. *Pœnitentiã agite, appropinquauit enim regnum calorū.* Idem voluit prædicari à discipulis: imò professus est, se ad id solum missum, vt annunciaret omnibus regnum Dei. Quare bone Iesu, quandoquidem tanto boni nostri desiderio ardes, & ob immensum amorem quo nos prosequeris, non scis, nec vis regnare sine nobis, adueniat tuum cœlestē regnum, adueniat beatus omnis spei & expectationis nostræ exitus, & omnium desideriorū nostrorum communis portus, vbi te Regem coram in suo decore contemplari possimus, & cōspectu tuo in æternum perfrui & gaudere.

*Matt. 2.**Matt. 3. 4.**Et 10.**Luc. 10.**Luc. 4.*

CON-

E VITA

tuum.

s regnū Dei,
magnus the-
nde Christus
tenerè nos a-
antoperè de-
os, & deni-
e voluit, &
uitare. Vnde
is voluit vo-
rsofrem suū
sicut & ipse
nitentiā agi-
num calorū.
cipulis: imō
m missum,
gnum Dei.
quidem tan-
es, & ob im-
s prosequen-
line nobis,
um, adue-
pectationis
elideriorū
us, ubi re-
e contem-
uo in aet-

CON-

CHRISTI. PARS I. 515

CONSIDERA, regnum Dei in *Isa. 33.*

sacra Scriptura varijs modis accipi Primo generatim, pro dominio, quod Deus habet in res omnes, & de hoc pro priè non agit hæc petitio: Deus enim semper fuit Rex, & semper regnavit, & in æternum toto orbe regnabit secundum illud Prophetæ *Dominer- gnum tuum regnū omnium seculorum. Psal. 44.* Secundo, speciatim accipitur, nunc pro Ecclesia Dei, nunc pro gratia eius vel gloria; & hoc est, quod desidera- mus & petimus à Domino in hac pe- titione. Primo, vt adueniat regnum Ec- clesie suæ, hoc est, vt fides eius toto or- be propagetur: & discussis ignorantie infidelitatis tenebris, omnes gen- tes verum lumen veritatis sui & Dei re- cipiant, eiusque Ecclesie augetur, & celebretur toto mundo. Secundo petimus, vt per suæ gratiæ, dono- rumque cælestium infusionem Do- minus quoque incipiat dominari ani- mæ nostræ. Sic vt in nobis non am- plius regnet, neque dæmon, neque mundus, nec cupiditas carnis, nec de- nique peccatum vllum: Deus autem solus sit noster rex, & Dominus, nosq; eius regnum & possessio. Tertio pe- timus, vt adueniat regnum suæ gloriæ.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ab initio mundi fidelibus promissum, qui in diuinorum eius mandatorum obedientia vsque ad finem perseuerarint. Atque hoc est felix illud regnum,

Matt. 25.

quod omnes desideramus: & hoc magis particularim à Domino postulamus; vt in fine vitæ nostræ ita parati inueniamur, vt promereamur fieri regni cælestis hæredes, & re ipsa illud obtinere. At, heu, DEVS meus, quot reges, imò quod tyranni animæ meæ dominium vsurparunt? dæmon cum suis imposturis, mundus cum suis vanitatibus, caro cum fallacibus, illecebris & delitijs, & denique propria voluntas cum suis desiderijs, qui omnes continenter conantur me iurisdictioni tuæ & regno subducere, inuitando me,

Psal. 67.

vt eorum voto faciam satis, & secundum eorum leges viuam: Succurre igitur tu mihi Dominus meus, & Rex meus de cælo cum gratia tua, dissipentur omnes inimici mei, & fugiant à facia tua omnes qui oderunt te: tu solus regna in me, tu solus gubernam me, solus animam meam inhabita, vt deinceps neque cogitem, neque desiderem, nec queram aliud quam tuum regnū, ô Hierusalē mater nostra, quando aderit dies, vt videam pretiosos muros tuos,

VITA

promissum,
mandatorum
in persevera-
tud regnum,
& hoc ma-
no postula-
ra ita parati
eamur fieri
re ipsa illud
meus, quot
animæ meæ
æmon cum
um suis va-
ous, illece-
propria vo-
qui omnes
risidictioni
trando me,
& secun-
ecurre igi-
, & Rex
, dissipen-
giant a fa-
: tu so-
berna me,
a, vt de-
e deside-
tuum re-
, quando
os muros
tuos,

CHRISTI. PARS I. 517

tuos, quando intrabo per nobiles illas
portas ex pretiosis margaritis elabora-
tis, quando conspiciam splendida pa-
lata, quando versabor in cælestium ci-
uium comitatu, ambulaboque per vias
auro stratas, & hortos amcenissimos,
semper virescentes, floribus æternis re-
fertos, aquisque viuis semper irriguos.
O quam amabilia, & desiderabilia sunt
domine Deus tabernacula tua virtu-
tum, concupiscit & deficit anima mea
in contemplatione istorum cælestium
atiorum.

Apoc. 2.

Psal. 83.

Fiat voluntas tua.

N I H I L iustius à nobis potest desi-
derari, nihil etiã melius fieri, quã
efficere, vt voluntas Dei in nobis, tam
in anima quam in corpore perficiatur,
Similiter nec meliorem, nec conueniẽ-
torem orationem pro proximis insti-
tuere possumus, quam eam, in qua pe-
timus, vt Dei voluntatem faciant. Ve-
rum considera, nos in hac petitione nõ
præcisè postulare, vt Deus faciat suam
voluntatem: quis enim impedire Deũ
poterit, vt non præstet quicquid volue-
rit? *Voluntati tue*, inquit Apostol⁹, *quis*
resistit? Et in Psalmis scriptũ est. *Omnia*
quacũq; voluit Domin⁹, fecit in celo, &

Rom. 9.

Psal. 34.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

in terra, in mari, & in omnibus abyssa.
 Nec iniuria. Si enim Rex est & Dominus, conuenit, vt possit, quicquid velit. Itaque non petimus tantum voluntatem Dei fieri, sed fieri in nobis, & non solū in nobis, sed eo modo, vt nos illi consentiamus, ac velimus idem quod DEVS vult: prorsus, vt sicut vita nostra non est aliud quā participatio vite Dei; sic nostra voluntas non sit alia quā ipsius Dei; Ex hac autē vnione voluntatis nostræ cum Deo, oritur iustitia nostra, & omne bonum nostrum. Nam sicut initium omnium infirmitatum nostrarum fuit voluntas propria, quæ fuit causa peccati, mortis & inferni, sic sanitatis nostræ principium aliud esse non potest, nisi voluntatis nostræ abnegatio & destructio. Moriatur ergo in me, bone I E S V, voluntas carnis, atque etiam mei spiritus, vt non sciam aliud velle, quā quod tu volueris, vel mihi inspiraris, & mandaris, vt faciam. Etenim quid beatius esse potest, quā vt voluntas tua sit mea, & mea fiat tua, id est, vna voluntas sancta, recta, & diuina, & hac ratione sumus, vt loquitur Apostolus, *confortes diuina natura, & participes æternæ gloriæ?* V E R V M si volumus spe-

2. Pet. 2.

VITA
in abyssis.
est & Domi-
nicus quid velit.
um volunta-
obis, & non
o, vt nos illi
idem quod
sicut vita no-
participatio
as non sit alia
e vnione vo-
oritur aulti-
m nostrum.
am infirmi-
oluntas pro-
ati, moris &
principium
si voluntatis
ctio. Mo-
s v, volun-
ei spiritus, vt
am quod tu
ris, & man-
quid beatus
uatas tua sit
vna volun-
& hac ratio-
stolus, con-
ticipes eter-
li volumus
spe-

CHRISTI. PARS I. 519

speciatim scire, quæ sit ista voluntas Dei, quam cupimus in nobis perfici, & a nobis: alia certè non est, præter eam, vt dicit quidam sanctus Doctor, quam Christus perfecit & docuit: vt demonstrare in nostra conuersatione humilitatem, in fide constantiam, in verbis vt recundiam, iustitiam in actionibus, in operibus misericordiam, in moribus honestatem, non inferre iniuriam alijs, ab alijs illatas moderatè ferre, pacem cum fratribus tueri, toto corde Deum diligere tanquam Patrem, & timere tanquam iudicem, nihil Christo antepondere, sicut ille nihil nostræ salutis anteposuit, inseparabiliter coniunctum esse charitati Dei, & magna fortitudine animi & fiducia cruci eius assistere. Hoc est, velle esse cohæredem Christi, hoc est, diuinis mandatis obsequi, hoc est, voluntatè æterni Patris adimplere.

Sicut in celo, & in terra.

VERE audax hæc petitio est, quæ res terrenas videtur æquare cælestibus, homines angelis: sed nihil est, quod amor non audeat, vel non petat ad gloriam Dei. Petit ergo, vt quemadmodum in celo apud Angelos, beatos- que

que spiritus est perfecta obedientia er-
 ga diuinam voluntatem, in quam solā
 omnes respiciūt, à qua pendēt omnes,
 cui parati assistunt ad omnem creatoris
 nutū, ad omnia promptissime exe-
 quenda, ita etiam sit inter homines: vt
 volūtatem, quam Deus nobis liberam
 dedit, perfectè cum diuina conformem-
 mus, mandata eius præstando: tunc enim
 verè libera erit, quando vnita fue-
 rit cum volūtate Dei, tunc securius po-
 terit dici nostra, quando non erit no-
 stra, sed Dei: quam diu enim nostra est,
 inclinatur in malum, eamq; perdemus: si
 verò fuerit Dei, non poterit flecti nisi
 in bonū, & securius eam possidebimus.
 Petimus quoq; vt sicut homines iusti,
 qui vitam angelicam agunt in terra, co-
 gnoscunt, reuerentur & obseruant di-
 uinam voluntatem; ita eandem quoq;
 cognoscāt, reuerentur & perfectè ad-
 impleant homines peccatores & terre-
 ni. Denique, velut constamus corpore
 & spiritu, corpus autem habemus à ter-
 ra & spiritū à cælo, sic vt possimus voca-
 ri cælum & terra, petimus in vtroque
 corpore videlicet & spiritu diuinā vo-
 luntatem perfici: Inter carnem enim &
 spiritum continuum bellum est, & per-
 petua discordia, sic, vt dū spiritus quæ-
 rit &

rit & d
 na, im
 que vo
 mus. C
 una
 diam
 stræ d
 re, sic
 sed ob
 & vtro
 minus
 que ill
 mem
 mand

P

E
 in pr
 ad glo
 obed
 volun
 da p
 ra om
 tand
 perio
 hoc
 nom
 sanct

bedientia er-
n quam solā
ndēt omnes,
nem creator
otissimē exe-
homines: vt
obis liberam
a conforme-
ando: tunc e-
lo vnita sue-
securius po-
non erit no-
m nostra est,
perdemus: si
it flecti nisi
ssidebimus.
mines iusti,
e in terra, co-
seruant di-
dem quoq;
perfectē ad-
res & terre-
nus corpore
bimus a ter-
ssimus, voca-
in vtroque
diuinā vo-
em enim &
m est, & per
diritus quæ-
it &

rit & desiderat cælestia, caro verò terre-
na, impediamur, nec facere possimus,
quæ volumus, & facienda esse agnosci-
mus. Quare petimus à Domino vt di-
tinæ suæ gratiæ auxilio hanc concor-
diam conseruet, vt sicut spiritu mētis no-
stræ desideramus obedire & Deo serui-
re, sic caro quoq; nostra non repugnet,
sed obsequatur & subiecta sit spiritui,
& vtroque ea omnia fugiamus, quæ Do-
minus noster odit, & vicissim quæcun-
que ille amat & vult, ea nos quoque a-
memus & velimus, ac quicquid nobis
mandat, perfectē exequamur.

*Panem nostrum quotidianum da
nobis hodie.*

ECCE velut bonus filius honoris
paterni tuendi studiosus, postquā
in prima orationis parte egit de rebus
ad gloriam Patris, prosperitatem regni,
obedientiamque & perfectionem suæ
voluntatis, spectantibus; nunc in secun-
da parte nomine panis, petit sibi dari
ea omnia, quæ ad vitam suam susten-
tandam sunt necessaria, modo sint su-
perioribus petitionibus consentanea,
hoc est, vt per ea sanctificetur Patris
nomen, gloria regni dilatetur, & sua
sancta voluntas perficiatur. Vbi confi-
dera,

*Eccl. 39.**Gen. 3.**Matth. 20.*

dera, eum non velle, vt petamus cibos
 vel alimenta alia superuacanea, sed so-
 lum quod naturæ nostræ simpliciter
 est necessarium, secundum illud Ecce-
 siastici *Initiū vita hominis aqua & pa-
 nis.* Nam panis est maximè necessarius
 & conueniens hominis cibus, gula ve-
 rò, ambitio & sensuū voluptas alia con-
 dimenta & delirias in mundum inue-
 xerunt, quæ licet à Domino creata sint
 ad vtilitatem & cōsolationem nostrā,
 homines tamen carnales plerunque il-
 lis abuti solent ad animos relaxandos,
 ad inflammandas libidines, & cupidi-
 tates indomitas sectandas. Vnde ini-
 tio conditi orbis dæmon persuasit E-
 uæ, vt præter cibum necessarium con-
 cupisceret, quod pulchrum erat ocu-
 lis, & gustu delectabile. Sic hoc tempore
 homines non solum quærunt cibos
 ad naturam sustentandam, sed in iis
 vanitatem, pompam, varietatem ad pa-
 scendum oculos, & recreandum pala-
 tum. Itaque quod à Patre postulamus
 tantum est panis, nempe cibus necessa-
 rius, non superfluus: & si aliud peti-
 mus, poterit dicere; Nescitis quid peti-
 tis. Rectè autè addit. NOSTRVM, qua
 voce comprehendit & proximos, ne
 quis ita sibi vsurpet bona temporalia,
 atque

CH
 atque si
 fluis, su
 DEVS q
 porali
 per man
 qui nihi
 mus vo
 Deus no
 Noster,
 iniuria,
 & labor
 deinde
 penon
 in præ
 tus; vt
 et, de
 rerum
 neta pa
 que he
 dixit. N
 paulo a
 quid m
 aut qu
 ster, q
 nus Pa
 suriant
 cibum
 & ben
 tanta
 bil hab

VITA
ramus cibos
anea, sed so-
e simpliciter
illud Eccle-
agua & pa-
e necessarius
us, gula ve-
tas alia con-
dum inue-
o creata sint
em nostrā,
erunque il-
relaxandos,
, & cupidi-
Vnde ini-
persuasit E-
arium con-
erat occu-
hoc tempo-
erunt cibos
, sed in ijs
arem ad pa-
dum pala-
ostulamus
us necessa-
aliud peti-
quid peti-
RVM, qua
ximos, ne
temporalia,
atque

CHRISTI. PARS I. 523

atque si non tenetur, saltem de super-
fluis, subuenire aliorum inopia: cum
DEVS quicquid nobis bonorum tem-
poralium suppeditat, velit id quoque
per manus nostras communicari alijs,
qui nihil habent: alioqui non poterim-
us vocare panem nostrum, quem
Deus nobis suppeditat. Dicitur quoq;
Noster, ne cum furto, cum pauperum
iniuria, cum otio, sed industria nostra
& labore iusto acquiramus. Dicitur
deinde QVOTIDIANVS, nem-
pe non in vnum, vel plures annos, sed
in presentem tantum diem procura-
tus; vt hoc verbo nos commonefaci-
at, de abijcienda nimia sollicitudine
rerum temporalium, & seruanda ho-
nesta paupertate, sicut Dominus quo-
que hortabatur suos Apostolos, cum
dixit. *Nolite esse solliciti in crastinum.* Et
paulo ante. *Nolite solliciti esse dicentes,*
quid manducabimus, aut quid bibemus,
aut quo operiemur: Scit enim Pater ve-
ster, quia his omnibus indigetis. Vult ho-
nus Pater noster, vt filij sui quotidie e-
suriant, vt quotidie ad se recurrant, &
cibum e manibus suis recipiant, vnde
& bene subiungit. **D A N O B I S:**
tanta enim est inopia nostra, vt ni-
hil habeamus, nec quicquam habere
possi-

Luc. 12.
Matt. 6.

Psal. 103.

possimus, nisi datum sit ab illo, de quo scriptum est. *Omnia à te expectant, ut des illis escā in tēpore. Dante te illis colligent, aperiente te manum tuam omnia implebuntur bonitate.* Infelix homo, qui seruis mūdo: seruis enim Domino à quo nihil potes sperare, quia ille nihil potest tibi dare. Mentitur & fallit dæmon, quando tibi offert res non suas, id est, huius vitæ bona, dicens, ut dixit ad Christum, se posse ea dare, quibus voluerit, cū tamē scriptum sit. *Domini esse terram & plenitudinem eius.* Denique dicimus **HODIE**, nam sicut vita nostra ita incerta est, ut non possimus nobis eam promittere in sequentem diem, ita non debemus esse solliciti in accumulandis bonis superfluis per longum tempus, sed tantum debemus petere à Patre nostro illa, quæ in dies sunt necessaria. Vbi perpende admirandam Domini prouidentiam, docentis nos, ut tantū petamus panem, & quantum in diem necessarium est, ut sic nostram cupiditatem & auaritiam coerceret & refrenaret.

LUC. 1.

V E R V M quia homo animo & corpore constat, & ideo non solum eget cibo corporali ad sustentandum corpus, sed etiam spirituali ad seruandam

dam vitam animæ, in hac petitione etiam expetimus cibum spirituale, nempe verbum Dei, ex quo velut semine generata est Ecclesia, eodemq; tanquam pane nutritur & fouetur. De quo pane locutus est Propheta, quando dixit, *nō in solo pane hominem viuere, sed de omni verbo, quod procedit de ore Dei;* sicut benè dixit ipse quoque Saluator. *Verba mea spiritus & vita sunt.* Hūc ergo diuini verbi panem petimus nobis dari, vt videlicet, è mentibus hominum omnes tollantur errores, vt mala doctrinæ zizania eradicentur, vt dentur Doctores qui quotidie nos pascant vera & Catholica doctrina. Atque hic est panis, quo Deus pascit animas suorum electorum, sicut scriptum est *Cibauit eū Dominus pane vita et intellectus & aqua sapientiæ salutaris potauit eū.* Hoc priscis seculis vehemēter à Sanctis illis Patribus petitum est, qui instar puerorum agentium sub lege pædagogi, expetebant hunc doctrinæ Euangelicæ panem, & non erat qui illis frangeret. Verum Saluator noster nouissimis his temporibus adueniens eum attulit nobis, sic vt magna fiducia possimus eum postulare à Patre, & dicere, *Panē quotidianum da nobis hodie.* PRÆTER hunc

*Deut. 8.**Matth. 4.**Ioan. 6.**Eccl. 15.**Gals.**Tren. 4.*

Luc. 11.

hunc est & alius panis spiritualis animæ nostræ, panis nobilissimus & supersubstantialis, vt eum appellat Euāgelista Lucas, quia superat omnem creaturam, & substantiam, qui dat animæ veram vitam, non terrenam & temporalem, sed diuinam & immortalem, & mirabiliter eam recreat & corroborat.

Ioan. 6.

Atque hoc est venerabile sacramentum Eucharistiæ, verus scilicet & viuus panis de cælo delapsus, vt det vitam mundo, & verus panis quotidianus: sicut enim ille quotidie pro nobis offertur, sic petimus à Domino, vt digni simus quotidie esse participes sacræ mensæ, vt quemadmodum in dies peccando in vita spirituali deficimus, sic in dies quoque reficiamur hoc diuinissimo cibo, pane verè filiorū, quo amantissimus Pater noster, quasi lacte de sua substantia deprompta nos pascit & nutrit. Si tanta fuit bonitas sancti Iob, vt serui & familiares eius, ob summum amorem quo eum prosequabantur, dicebāt. *Quis det de carnibus eius, vt saturemur?* quasi cuperent eum sibi prorsus inharere & incorporari; quanto maior amor & bonitas est nostri Dei, qui vt in corporaretur nobis, & nos in se transformaret realiter dedit

Iob. 37.

C
diuini
bum,
corpus
dem
ita es,
illi, &
ex ipse
tua in
tuas d
eis, sec
deria
ra diu

E
C
stat, i
hunc
lem;
nos a
dum
nem
reat,
m
mih
Patr
vt co
liter
niā,
qui

spiritualis ani-
 flimus & su-
 appellat Eua-
 omnem cre-
 qui dar animę
 m & tempo-
 mortalem, &
 & corroborat.
 le sacramen-
 scilicet & vi-
 us, vt de vi-
 nis quodidua-
 dię pro nobis
 omno, vt di-
 participes fa-
 odum in dies
 li defcimus,
 mur hoc di-
 è filiorū, quo
 er, quasi lacte
 pta nos pascit
 onitas sancti
 eius, ob sum-
 prosequen-
 rnis eius,
 rent eum sibi
 porari; quan-
 tas est nostri
 etur nobis, &
 realiter dedit
 d iui-

diuinissimā carnem suam nobis in ci-
 bum, dicēs *Accipite & comedite, hoc est* *Matt. 26.*
corpus meū. O anima mea, quando qui-
 dem habes Patrem in cælo, & digna fa-
 cta es, non solum viuere Deo, seruire
 illi, & amare illum, sed etiam alere te
 ex ipso Deo, ne sit amplius conuersatio
 tua in terra, ne amplius cogitationes
 tuas defige in his rebus vilibus & cadu-
 cis, sed in cælo; sint in posterum desi-
 deria tua cælestia; verba sancta, & opę
 ta diuina.

Et dimitte nobis debita nostra.

CONSIDERA ex vna parte, quo-
 modo dominus optimi Patris in-
 star, inuitet nos filios ad postulandum
 hunc panē cælestē, & super substantia-
 lem; famelque & inopia nostra cogat
 nos ad illum optandum & postulan-
 dum: ex alia verò parte ob multitudi-
 nem peccatorum nostrorum nos ter-
 reat, & quasi indignos à sacra mensa re-
 moueat; verum o suauis Domine, cum
 mihi potestatem feceris, vt te appellem
 Patrem, mihi quoq; audaciā indidisti,
 vt corde filiali venirem ad te, & humi-
 liter à te poscerē delictorum meorū ve-
 niā, dicens. *Dimitte nobis debita nostra,*
 quibus verbis docere nos voluit Salua-
 tor,

tor, esse admodum conueniens, vt quoniam ipse pascit nos & sustentat, nos quoque conuenienter suae voluntati, non tantum de temporali, sed etiam de aeterna vita, qua excidimus per peccata, solliciti simus. Haec igitur petitio, inducit hominem primo in notitiam sui status, nempe quod secundum naturam nostram corruptam conditionem simus peccatores: Nam, vt dicit Apostolus. *Si dixerimus, quoniam peccatum non habemus, ipsi nos seducimus, & veritas in nobis non est.* Secundo efficit, vt agnita magnitudine debiti, quo obstrictus est Deo, cuius infinitam bonitatem toties laesit, ex animo indoleat & poenitentiam agat. Denique, dum homo perpendit suam magnam inopiam, quomodo nullo modo ipse per se satisfacere possit, & debitum tantum dissoluere, dum hoc modo, inter peccati dolorem & poenae timorem constringitur & coarctatur, interueniente interim diuinae misericordiae manu, & merito Christi Saluatori; nostri infinito, magna fiducia hac spe nixus contendit ad caelestem Patrem dicens. *Dimitte nobis debita nostra.* Verba profunde humilitatis, quibus homo se agnoscit & confitetur peccatorem, ac diuina gratia indigere: quam quo *facilius* impetret,

1. Ioan. 1.

CHR
impetret,
dimitte no
quo homo
proximis
peccatoru
nostra log
impetrato
Dominu
mine quo
rae Maie
primo, qu
tua creatu
quicquid
deo, quon
de idcirco
te amare
vrib' mo
vitam tu
vicissim
totu. Qu
quia non
deo, & p
dis & rat
terum q
tis erga
nec poss
remitta
mhi ac
perfecti
ratione

VITA
ens, vt quo
entat, nos
luntati, nō
m de ater
peccata, sol-
io, inducit
fui status,
ra nostrę
s peccato-
Si dixerit
us, ipsi nos
nō est. Se-
tudine de-
nius infini-
ex animo
t. Deniq;
magnam
modo ipse
itum ran-
odo, inter
morē con-
rueniente
e manu, &
ostri infi-
ixus con-
licens. Di-
ba profun-
o se agno-
n, ac diui-
no facilius
impe-

CHRISTI. PARS I. 329

impetret, non dicit, Dimitte mihi, sed,
dimitte nobis, quod est verbū caritatis,
quo homo desiderat & postulat pro
proximis æquē ac pro se remissionem
peccatorū. Vnde quo caritas orationis
nostrę lōgius se porrigit, tanto magis
impetratoria ac etiam meritoria apud
Dominū redditur. VERVM heu Do-
mine quor & quāta sunt debita, quibus
tuę Maieitati sum obstrictus; & quidē
primō, quia tu es meus Creator, & ego
tua creatura, quantus quantus sum, &
quicquid à te habeo, tibi prorsus de-
beo, quoniā omnia à te sum cōsecutus:
& idcirco obligatus sum tibi seruire, &
te amare toto corde, tota anima, totisq;
virib⁹ meis. Adhęc quia tu Deus meus
vitam tuā dedisti pro me, meaq; salute,
vicissim tibi debeo vitā meā, & meipsū
totū. Quāquam & debeo tibi vitā meā,
quia non nisi beneficio tuo eam possi-
deo, & possessam tanto amore, tot mo-
dis & rationibus gubernas & pascis. Cę-
terum quia hoc gratitudinis & seruitu-
tis erga Maiestatem tuā vinculo solui
nec possum, nec volo, nō peto, vt mihi
remittantur hęc debita, sed potius, vt
mihi accrescat gratia, qua possim illis
perfectius satisfacere. Etenim cū omni
ratione & lege pugnat, non amare il-
Z dum

30 MEDITAT. DE VITA
lum, à quo tam impensè sis amatus, nō
seruire illi, à quo tot beneficijs sis cu-
mulatus. Sed heu quia in compen-
dis istis obligationibus quotidie infi-
nitos errores & lapsus committimus,
reddendo ingratitude pro gratitu-
dine, odium pro amore, offensam pro
seruitio, quod tibi domine Deus debe-
mus: pro his, inquam, debitis humiliter
imploramus tuam Maiestatem, vt
pro infinita sua misericordia ea dimit-
tere velit, & simul pœnam omnē quā
diuinæ iustitiæ meritò debemus con-
donare, idque per meritum Iesu Chri-
sti filij tui, quod longè omnia nostra
debita excedit.

*Sicut & nos dimittimus debito-
ribus nostris.*

VIDE ad quem gradum fiducia
hominem promoueat oratio, vt
videlicet, audeat à Deo postulare, vt si-
bi similis reddatur. Multis in locis scri-
ptum est, hominem debere imitari DE-
VM, & ita disertè mandat Apostolus
his verbis. *Estate imitatores Dei, sicut filij
carissimi.* & ipse Dominus. *Estate perfecti,
sicut & pater vester celestis perfectus est.*
Et rationi ipsi cōgruit, vt quod minus
perfectum est velit assimilari magis
per-

Eph. 3.

Matt. 5.

VITA
amatus, nō
iis si cu-
mpensa-
otidie infi-
mittimus,
oro gratitu-
entiam pro
Deus debe-
tis humili-
estatem, vt
a ea dimit-
omne qua
emus con-
Iesu Chri-
nia nostra

debito-

n fiducia
oratio, vt
lare, vt si-
locis scri-
nitari DE-
Apostolus
sicut filij
ote perfecti,
fectum est.
od minus
ari magis
per-

CHRISTI PARS I. 394

perfecto. Quare valdè admirabile vide-
tur, si Deus debeat imitari hominem;
tamen, in hac petitione dicimus Deo,
vt nobis æquè remittat debita nostra,
vt nos alijs remittim⁹, ac si diceremus:
Domine rogamus te, vt quod nos fa-
cimus, tu quoq; facias; nos condona-
uimus noxam omnē ijs qui nos offen-
derunt, tu vicissim imitare nostram ca-
ritatem, & condona quoq; nobis pec-
cata nostra. Vide quam bonus & libe-
ralis sit DEVS in homines, qui, cum
tam grauibus debitis ei essemus obstri-
cti, in manu & arbitrio nostro relin-
quere voluit nostrorum debitorum
remissionē: sic prorsus, vt ille nō tenea-
tur aliud facere nobis, quā nos feceri-
mus nostris proximis: itaq; si nos illis
remittamus debita minora, remittet
ille nobis quoque nostra multo ma-
iora. Et hæc quidem conditio condo-
nandi proximorum iniurias tam ne-
cessaria est, vt homini neque spes vlla,
neque alia via supersit impetrandæ
à Deo remissionis peccatorum. Det
& erogat in pauperes quantum velit,
faciat quicquid velit, etiamsi fan-
guinem pro Christo profundat, ni-
hil apud Deum efficit, si non prius
condonet iniurias, si fratri suo debita

Z 2

non

32 MEDITAT. DE VITA
non remittat. O beata offensa, o debitū
fœlix, quod condonatū meretur alle-
gari in iudicio diuino pro nostra con-
donatione obtinenda. Quamobrem non
debemus triftari, quando homines nos
offendunt, persequuntur, omnibusque
malis afficiūt: sed potius lætari, gratias
que agere, imò eiusmodi exoptare, quia
condonando huiusmodi iniurias, faci-
lius impetrabimus à Deo indulgentiā
nostrorū peccatorum. VERVM tu ho-
mo immitis, & duro corde, qui non vis
abire inultam illatam tibi iniuriā, non
vis dimittere debitam fratris, in iusto
Dei iudicio eris inexcusabilis: imò ex
ore tuo condemnaberis: nam ea condi-
tione à Deo postulasti peccatorū tuo-
rum veniam, vt alijs etiam iniurias tibi
factas condonares.

Et ne nos inducas in tentationem.

MAGNA consolatio esset homi-
ni inter multas & varias suas æ-
rumnas, si post impetratam suorū pec-
catorum remissionem, ita securus esset
de perseverantia, vt semel iustificatus
à recepta gratia excidere amplius non
posset. Sed heu nulla in hac vita est se-
curitas, nulla perfecta pax. Totus mun-
dus, vt dicit quidam Sanctus, est refer-
tus

CH
us spinis
abundat
aliud pro
re & amb
gi aut vu
mana, se
Potest ho
bet in pe
quoq; na
fert in si
tie flam
sentit ca
prauos p
bitus, qu
volupra
citur. De
di visibi
prosper
volupta
quæ co
mouen
sibiles,
vt leo n
quem o
fraudil
pertra
miser
pulis,
bus ho
mare

VITA
 fa, o debiti
 eretur alle
 nostra con-
 mōbrē non
 omnes nos
 mibusque
 ari, gratia
 optare, quia
 iurias, faci
 indulgentiā
 V M tu ho
 qui non vis
 iuriā, non
 is, in iusto
 is: imo ex
 n ea condi
 atorū tuo
 iurias tibi
 ationem.
 ffer homi
 as suas a
 suoiū pec
 curus effe
 iustificatus
 plius non
 vita est se
 otus mun
 , est refer
 tus

tus spinis. In aere sunt spinæ, terra tota
 abundat spinis: anima caroque nostra non
 aliud proferunt, quam spinas. Quare sta
 te & ambulare inter tot spinas, nec pū
 gi aut vulnerari ab illis, non virtus hu
 mana, sed potentia & gratia diuina est.
 Potest homo per libertatem quam ha
 bet in peccatum labi, per infirmitatem
 quoque naturæ suæ in malū procliuis est,
 fert in sinu suo cōtinenter concupiscē
 tiæ flammæ quibus ardeat, stimulos
 sentit carnis incitantis assiduos, præter
 prauos peccatorum commissorum ha
 bitus, quibus magna facilitate, atque etiā
 voluptate in malū inclinatur & indu
 citur. Deinde foris sunt res huius mū
 di visibiles, commodæ & incommoda,
 prosperitas, honor, fauor, pulchritudo,
 voluptates, & mille alia blandimenta,
 quæ continuè oblectant sensus, & com
 mouent affectus. Ad hæc sunt res inui
 sibilis, hoc est, aduersarius noster, qui
 ut leo rugiens semper circuit quærens
 quem deuoret, & nunc imposturis &
 fraudibus, nunc vi homines conatur
 pertrahere in damnationem. Quare
 miser homo cernēs se tot septum sco
 pulis, & à tot visibilibus & inuisibili
 bus hostibus oppugnari, cogitur exclā
 mare & dicere cum Apostolo. *Infelix* Rom. 7.
 ego.

Z 3. ego.

1. Pet. 5.

Rom. 7.

ego homo, quis me liberabit de corpore mortis
huius? Domine mi, quid agam, si mihi
non subuenias? quid faciat vna ouicu-
la inter tot lupos, vna creatura tam im-
becillis inter tot fortissimorum hostiū
agmina? Quid ergo possum, aut debeo
facere, nisi quod facit puerulus, qui
metu aliquo percussus confugit in si-
num Matris? Ad te ergo Pater noster
qui es in cælis, attollo oculos meos, &
in manus tuas commendo animam
meam dicens: Ne nos inducas in tenta-
tionem. *Miserere mei, quoniā multi bellan-
tes aduersum me.* CIRCA Tentationem
animaduertendam est, dominū Deum
nostrū, vt scriptum est, tētare neminē,
nec quenquā inducere in tentationē,
sed tantum eam permittere, quatenus
iudicat ad gloriā suā, & nostram sa-
lutē id magis expedire. Quare duobus
modis possumus intelligere hanc pe-
titionem. Primò, vt Deus non velit v-
la ratione nos tentari, licet enim ten-
tationes aliquando prodesse possint,
non sunt tamen omnis periculi exper-
tes. Vnde melius est cognita virium
nostrarum imbecillitate, humiliter à
Deo petere, ne permittat nos tentari,
quàm optare cum aliqua præsumptio-
ne per tentationem probari. Secundò
possumus

Psal. 35.

Isa. 1.

CH
possumus
non petar
nes: si e
mus vir
minus Pa
tione per
est malu
de bonu
non est ten
ta orabat
tenta me.
bus, qui
probatu
ergo vti
tio. Pri
simus o
virelqu
tio, vt
Quartò
curram
lōcemu
multari
Sextò, a
ti, & c
rem co
tam pe
tentari
à tent
mur.

VITA

corpore mortu
am, si mihi
vna ouicu
ra ram im
rum hostiu
aut debeat
ulus, qui
fugit in si
ater nosse
s meos, &
o animam
s in tenta
eulij bellu
tationem
nū Deum
e nemine
entatione
quatenus
ostiam sa
re duobus
hanc pe
n velit vi
enim ten
e possint
uli exper
ta virium
militar à
s tentari,
sumptio
Secundò
possu

possimus intelligere, vt hac petitione
non petamus esse à tentatione immu-
nes: si enim immunes simus carebi-
mus virtutis merito, quæ, vt dixit Do-
minus Paulo, in infirmitate vel tenta-
tione perficitur. Quare non solum nõ
est malum fuisse tentatum, sed est val-
de bonum, nam vt dicit Scriptura, *Qui Eccl. 34.*
non est tentatus, quid scit? Vnde Prophe- *Psal. 25.*
ta orabat dicens. *Proba me Domine, &*
tenta me. Beatus enim vir, inquit B. Iaco *Iacob. 1.*
bus, qui suffert tentationem, quoniam cum
probatu fuerit, accipiet coronam vite. Est
ergo utilis & quasi necessaria tenta-
tio. Primò, vt semper vigilemus &
simus occupati; Secundò, vt nos ipsos
viresque nostras cognoscamus. Ter-
tiò, vt humilitatem custodiamus.
Quartò, vt sæpè ad auxilium Dei re-
curramus & in eo spem nostram col-
locemus. Quintò, ad exercitium, &
multarum virtutum consecutionem;
Sextò, ad augmentum gratiæ & meri-
ti, & denique ad obtinendam maio-
rem coronam in cælo. Non igitur
tam petimus non tentari, quàm non
tentari supra nostras vires, ne fortè
à tentatione vincamur & expugne-
mur. Petimus, vt **DOMINVS**

Z. 4. sua

fua gratia nos custodiat, ne cor nostrū
 seducatur, ne caro opprimat spiritum,
 ne capiamur & decipiamur à vanitati-
 bus & figmentis huius sæculi, ne extol-
 lamur rebus prosperis, ne deiciamur
 aduersis, ne patiatur infernalem serpē-
 tem cum omni aërea potestate, & re-
 ctoribus tenebrarum harū, contra quos
 cōtinua nobis est colluctatio, suo astu
 & insidijs nos in fraudem inducere, &
 contra nos præualere, sed potius vt pu-
 defacti, & repulsam passi subijciantur
 pedibus nostris; vt denique det lumen
 ad cognoscendum, virtutem ad resistē-
 dum, & robur ad depugnandum virili-
 ter, & facultatem ad fructum iuante
 sua gratia ex omnibus tentationibus
 colligendum, vt mereamur peruenire
 ad coronam vitæ, quam Dominus pro-
 misit, qui probationem fortiter susti-
 nuerint, & in suo seruitio fideliter vsq;
 ad mortem perseuerarint.

Sed libera nos à malo.

CONSIDERA. quàm congruentē
 CHRISTVS Saluator noster hanc
 petitionē ultimo loco posuerit, nem-
 pe, quia est quoddā quasi omnium aliarū
 compendiū. Vt enim bonū est, sancti-
 ficari nomen Domini, aduenire regnū
 gloriæ eius, & vt voluntas eius fiat. ab
 omni-

Eph. 6.

omnibus, &c. Sic contra malū est, si nihil horū fiat: Quare dum hac petitione postulamus liberari ab omnibus malis; nō aliud postulamus, quam vt nobis omnia illa bona cōtingant, quę superioribus petitionib⁹ sūt à nobis postulata. Vbi obseruandū est ex omnib. hui⁹ vitę malis alia esse culpę, alia pœnę. Mala culpę sunt peccata à nobis cōmissa, à quibus iam quinta petitione liberari cupiuimus. Mala autem pœnę, sunt omnes ærumnæ & cruces animi & corporis, quibus tora hęc vita abundat, iuxta illud quod scriptum est, *Homo natus Tob. 14. de muliere, breui viuens tempore, repletur multis miserijs.* Mala autem hęc dicuntur pœnę, quia in pœnam peccati nostrorū primorum parentum homines in illa incurrerunt. Ab his ergo singulatim postulamus à Domino liberari, sed quatenus salutem nostrā impediūt. Multa siquidem sunt, quę hominibus huius sæculi videntur mala, vt paupertas, morbi, & alię huius vitę aduersitates, quę tamen non semper sunt mala, sed tantum, quando officiunt nostrę salutis: sicut contra, multa videntur bona, & optabilia, vt opes, honores, sanitas, alięq; huius vitę prosperitates, quę tamen non semper sunt bona, sed tantum.

tum, quando iuuant ad salutem, nam si non iuuent, potius fugienda & odio habenda sunt. Petimus ergo à Domino liberari à malo, hoc est, omnibus rebus animæ nostræ noxijs, quæ nempe occasionem nobis præbent delinquendi, & salutem nostram impediunt, siue hæc in se sint mala, siue opitione hominum videantur bona. Præter hæc sunt & alia mala pœnæ, quæ debentur peccatis nostris in altera vita, eaque vel temporales, vt sunt pœnæ Purgatorij, vel æternæ, vt sunt pœnæ Inferni, à quibus quoque omnibus à Patre nostro per infinitam misericordiam suam hic petimus liberari. Denique nomine huius mali, à quo petimus liberari, etiam intelligitur **dæmon**, qui ita obstinatus est in malo, vt nullo modo possit esse bonus, quia semper cogitat malum, semper facit malum, & semper suadet malum. Ab hoc ergo maligno & pessimo inimico speciatim optamus liberari, vt à fonte & seminario omnium maiorum, vt liberi ab illo summa pace possimus diuinæ voluntati obsecundare, & diuinæ eius caritatem in cordibus nostris semper fixam & radicam conseruare.

CONSIDERA nunc anima mea
admi

VITA
em, nam il
da & odio
o à Domi
omnibus
quæ nem
ent delin
n impedi
sue opit
t bona.
la poenæ,
is in alre
, vt sunt
æ, vt sunt
ui omni
itam mi
us libera
ali, à quo
gitur dæ
malo, vt
s, quia
per facit
um Ab
inimico
ci à fonte
am, vt li
mus di
& diuinã
ris sem
seuare
ma mea
admi

CHRISTI PARS II 339

admirandam sapientiam, & amorem
in infinitum, quem Deus tibi demōstra
uit, nō enim solum in huius orationis
petitionibus incredibili breuitate cō
plexus est, quicquid à te postulari po
test, verumetiam seipsum tibi voluit
dare, omnibus modis quibus poteras
illū desiderare. Nam in prima petiti
one, vbi te docet, vt se appelles Patrem,
non aliud voluit tibi indicare, quàm
se factum tuum Patrem adoptando te
in suam filiam, & hæredem cæli faci
do. In secunda verò, quando petis ad
uenire eius regnum, voluit tibi indica
te se esse tuum Regem, sub cuius gu
bernatione & protectione nihil tibi de
esse possit, nec reformidare vllas om
nium inimicorum tuorum vires. In
tertia deinde, cum petis, voluntatem
eius à te & alijs omnibus præstari, vo
luit significare se esse tuum sponsum:
valde enim conueniens est, sponsam
eiusdem mentis & voluntatis esse cum
sponso, à quo scit se tam tenerè amari:
Quando verò in quarta petitione po
scis panem quotidianum, voluit indi
care se esse tuum pastorem, qui ab in
eunte ætate te pascit, qui que nō solum
nunc abundanter te pascit, sed etiam de
seipso te pascit. Adhæc in quinta, dum
petis

Mat. 18.

petis tibi remitti debita, voluit significare se esse tuum creditorem, non iam inhumanum & seuerum, qui te velit suffocare, aut in carcerē mittere, donec æs alienum dissoluas, sed humanum & liberalem, qui tibi omne debitum condonare velit. Præterea in sexta, quando petis eximi tentationum periculis, voluit indicare se esse tuum Medicum, qui sui pretiosi sanguinis antidoto à venenato infernalis serpētis morfu & æternæ mortis discrimine te præseruet. Denique in extrema petitione, dū petis liberari ab omnibus malis, vult tibi insinuare se esse tuum iudicem, non iam crudelem & seuum, sed benignum & clementem, qui, si ad eum cum humilitate & vero dolore confugeris, te liberaliter absoluet ab æternis poenis & cruciatibus, quibus per peccata & scelera tua te obnoxium reddidisti.

DE

